

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ГЕОГРАФІЯ НАУКИ

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)»

6-й семестр, 2023 рік вступу
денна (заочна) форми навчання

Галузь знань

01 Освіта

Спеціальність

014 Середня освіта

Освітній рівень

перший (бакалаврський)

Назва кафедри та викладач / викладачі	Кафедра географії Викладач: Бикова Марія Дмитрівна Інформація про викладача на сайті факультету: https://prf.udu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/01/Бикова-Марія-резюме.pdf E-mail: m.d.bykova@udu.edu.ua	
I. Основна мета/цілі навчання	Метою вивчення навчальної дисципліни «Географія науки» є виявлення особливостей науки як цілісної системи, передумов її формування сучасної галузевої, територіальної та організаційної структур, особливостей диференціації у розрізі країн і регіонів світу.	
00II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Навчальна дисципліна вибіркова Цикл професійної підготовки Шифр у навчальному плані: ВВ.2.2.02	
III. Обсяг навчальної дисципліни	Кількість кредитів	3 кредити
	Загальна кількість годин	90
	Лекційні заняття	18
	Семінарські/практичні заняття	18
	Самостійна робота	54
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	Змістовий тематичний модуль 1 Вступ до курсу «Географія науки». Тема 1. Об'єкт, предмет, мета і завдання курсу «Географія науки». Наука як об'єкт географічного дослідження.	

Тема 2. Історико-географічні аспекти розвитку науки у світовому просторі.

Змістовий тематичний модуль 2

Географічна структура світової науки

Тема 3. Науковий потенціал, організація і функціонування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) у розвинених країнах світу.

Тема 4. Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) в країнах, що розвиваються.

Тема 5. Тенденції та проблеми сучасного етапу розвитку науки в країнах Центральної Європи.

Тема 6. Ретроспективний аналіз розвитку української науки.

Тема 7. Особливості і перспективи розвитку сучасної науки в Україні.

V. Результати навчання

ПРН 6. Розуміння фундаментальних наукових географічних знань: теорій, гіпотез, парадигм, законів, закономірностей, понять, що забезпечують формування географічної картини світу, пізнання різноманіття географічного простору.

ПРН 19. Уміння самостійно проводити пошук джерел географічної інформації, аналізувати її, формувати географічні задачі та розв'язувати їх.

ПРН 22. Аналізувати й оцінювати географічні інформаційні джерела, виявляти об'єктивність, достовірність і науковість інформації самостійно інтерпретувати зміст географічної інформації та відображені в ній факти, явища, події;.

ПРН 23. Ідентифікувати структуру та базові принципи функціонування світового та національного освітньо-наукового простору, аналізувати діяльність провідних освітніх закладів.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль	Опитування (усні й письмові), доповіді, творчі роботи (презентації, командні проєкти), оформлення документів, онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи.
Підсумковий контроль	Залік

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі **заліку**, поточна успішність з дисципліни оцінюється від 0 до 100 балів включно. Студент одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо студент протягом семестру набрав від 0 до 34 балів, він має можливість пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті і перескласти підсумковий контроль на загальних підставах.

Оцінювання поточної успішності ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:

1. Усна відповідь – 5 балів.
2. Тестування – 5 балів.
3. Доповідь з презентацією (проєктні роботи) – 10 балів (по 5 балів кожна).
4. Виконання практичних завдань – 2-3 бали за кожен практичну роботу.

5. Модульна контрольна робота (25 балів) – виконується на практичному занятті.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

• повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість, емоційність та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

• повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

— 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, ґрунтовно висловлювати думку;

— 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Відвідування лекцій та практичних (семінарських) занять є обов'язковим. Студент повинен ретельно готуватися до практичних робіт: виконувати всі завдання; опрацьовувати рекомендовану основну та допоміжну літературу, а також картографічний та статистичний матеріали тощо. Виконання практичних та індивідуальних завдань повинно відповідати вимогам, що висуваються до вирішення відповідного завдання та свідчити про його самостійність. Важливою є активна участь студентів в обговоренні питань теми як на лекційному, так і практичному заняттях.

Пропущені заняття необхідно відпрацювати. Це можливо зробити як у дні консультацій відповідного викладача, графік яких завжди представлений на кафедрі географії, так і за особистою домовленістю з викладачем. Під час дистанційного навчання відпрацювання пропущених занять проводиться онлайн через платформи Google Meet або Zoom.

VIII. Основні інформаційні ресурси

1. Стецький В.В. Географія науки і освіти. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2013. 163с.
 2. Зарубіжна система вищої освіти: навч. посібн. / авт. упоряд. М. І. Гагарін. Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. 102 с.
 3. OECD Science, Technology and Innovation Outlook 2023. Enabling Transitions in Times of Disruption. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-science-technology-and-innovation-outlook-2023_0b55736e-en.html
 4. UNESCO Science Report: the race against time for smarter development; executive summary. URL: unesdoc.unesco.org/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_6f995c20-a51f-4c30-a59e-3a036a90b41d?_=377250eng.pdf&to=52&from=1
 5. The State of U.S. Science and Engineering 2024. URL: <https://nces.nsf.gov/pubs/nsb20243>
 6. United Nations Statistical Yearbook (2022 edition). United Nations, 2023. URL: <https://unstats.un.org/UNSDWebsite/Publications/StatisticalYearbook/syb65.pdf>
 7. Science, Technology And Innovation. Data. UNESCO. URL: <http://data.uis.unesco.org/index.aspx?queryid=74>
 8. World Bank. 2020 A Practitioner's Guide to Innovation Policy : Instruments to Build Firm Capabilities and Accelerate Technological Catch-Up in Developing Countries. Washington, DC: World Bank Group. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/33269/A-Practitioners-Guide-to-Innovation-Policy.pdf?sequence=6&isAllowed=y>
-

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри географії протокол №6 від 15 січня 2025 р.